

Bartosz Grodecki
Podsekretarz Stanu

DSMiM-WPMiG-0880-3-113/2022/JŚw

Warszawa, 27 września 2022 r.

Pan

Jan Buczek

Prezes Zrzeszenia Międzynarodowych
Przewoźników Drogowych w Polsce
sekretariat@zmpd.pl

Pan

Leonid Kostiuchenko

Prezes Stowarzyszenia Międzynarodowych
Przewoźników Drogowych Ukrainy
mm@asmap.org.ua

Szanowni Panowie Prezesi,

w odpowiedzi na wystąpienia z 7, 8 oraz 21 września 2022 r. zawierające propozycje działań mających na celu usprawnienie funkcjonowania drogowych przejść granicznych na polsko-ukraińskiej granicy państwowej, pragnę serdecznie podziękować Panom Prezesom za zrozumienie trudnej sytuacji, w której wspólnie się znaleźliśmy, oraz aktywne zaangażowanie na rzecz jej rozwiązania.

Rosyjska inwazja na Ukrainę z 24 lutego br. ma decydujący wpływ na dynamikę i natężenie aktualnie panującego ruchu granicznego na granicy polsko-ukraińskiej. Zaminowanie ukraińskich portów czarnomorskich w konsekwencji ich blokada spowodowała znaczny wzrost natężenia ruchu środków transportu przewożących ładunki podlegające obowiązkowej kontroli inspekcji granicznych tj. przede wszystkim eksportowane z Ukrainy zboża stanowiące komponenty pasz, oleje, a także żywność pochodzenia zwierzęcego. Częściowe odblokowanie ukraińskich portów czarnomorskich dotychczas nie wpłynęło w sposób znaczący na spadek ruchu w drogowych przejściach granicznych na polsko-ukraińskim odcinku granicy państwowej.

W reakcji na występujące problemy w ruchu towarowym wprowadzone zostały liczne zmiany organizacyjne i infrastrukturalne w większości przejść na polsko-ukraińskim odcinku granicy na rzecz zwiększenia ich przepustowości, które w znacznej mierze są wynikają z postulatów formułowanych przez przewoźników.

W okresie od 1 września do 30 listopada br. wdrożony został pilotaż polegający na ograniczeniu ruchu towarowego do pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 7,5t w drogowych przejściach granicznych w Hrebennem, Korczowej i Medyce.

Pojazdy ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 7,5t podlegają odprawie w przejściach:

- Hrebenne/Rawa Ruska,

- Korczowa/Krakowiec,
- Medyka/Szezinie oraz
- Dorohusk/Jagodzin, w którym taka organizacja została już wprowadzona 27 czerwca 2022 r.

Natomiast pojazdy ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej do 7,5 t odprawiane są wyłącznie w przejściach:

- Zosin/Ustług,
- Dołhobyczów/Uhrynów,
- Krościenko/Smolnica oraz
- Budomierz/Hruszew.

Wyjątek stanowią pojazdy o dopuszczalnej masie całkowitej do 7,5 tony przewożące towar wymagający kontroli poszczególnych inspekcji, które mogą przekraczać granicę państwową na dotychczasowych zasadach, czyli w przejściach, gdzie taka kontrola jest możliwa.

W celu stałego monitorowania sytuacji w polsko-ukraińskich przejściach granicznych oraz podejmowania kluczowych decyzji, 7 września 2022 r. powołano Zespół ds. Koordynacji Polsko-Ukraińskich Przejść Granicznych. W pracach Zespołu uczestniczą wszystkie instytucje zaangażowane w zarządzania przejściami granicznymi. Posiedzenia Zespołu odbywają się codziennie. W ramach Zespołu służby graniczne oraz inspekcje raportują na temat sytuacji w poszczególnych przejściach, w szczególności na temat obsady kadrowej oraz liczby przeprowadzonych kontroli w ciągu ostatniej doby.

By usprawnić przepustowość przejść granicznych i zmniejszyć wielokilometrowe kolejki samochodów ciężarowych, w wyniku decyzji Zespołu, wdrożono od 9 września nowe rozwiązania organizacyjne, które umożliwiają dokonywanie odpraw pustych pojazdów ciężarowych w przejściu granicznym Zosin – Ustług, na kierunku wjazdowym. Ponadto, w porozumieniu ze stroną ukraińską w drogowym przejściu granicznym Korczowa – Krakowiec na kierunku wjazdowym do Polski został uruchomiony dodatkowy pas ruchu na potrzeby przejazdu pojazdów ciężarowych bez ładunku.

Strona polska na podstawie uzgodnień ze stroną ukraińską ustaliła również na terenie przejść granicznych Dorohusk – Jagodzin oraz Korczowa – Krakowiec separację ruchu dla samochodów ciężarowych bez ładunku o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 7,5t na kierunku wjazdowym do RP. Ponadto, strona polska kilkakrotnie występowała do strony ukraińskiej na drodze dyplomatycznej (noty z 2, 15 oraz 22 września 2022 r.) o separację ruchu samochodów ciężarowych bez ładunku również na drogach dojazdowych, co w istotny sposób przyczyniłoby się do zmniejszenia kolejek przed ukraińskimi przejściami granicznymi.

Równocześnie trwa procedura zabezpieczenia środków finansowych na budowę tymczasowego przejścia Malhowice-Nizankowice na potrzeby przekraczania granicy przez pojazdy bez ładunku.

Dokonana została również analiza możliwości wprowadzenia odprawy pustych samochodów ciężarowych w pozostałych drogowych przejściach granicznych, tj. Dołhobyczów – Uhrynów, Budomierz – Hruszew oraz Krościenko – Smolnica. Z analizy tej wynika, że infrastruktura ww. przejść granicznych nie jest dostosowana do dokonywania odpraw tej kategorii pojazdów, a ewentualne wprowadzenie odprawy pustych samochodów ciężarowych mogłoby w istotny sposób zdeorganizować ruch graniczny, który znacząco wzrósł po przekierowaniu pojazdów do 7,5t z dużych przejść granicznych.

Niemniej jednak sytuacja związana z odprawą pustych środków transportu jest na bieżąco monitorowana w ramach ww. Zespołu, i w przypadku pojawienia się niepojętych sygnałów, podejmowane będą dalsze kroki usprawniające przekraczanie granicy przez ten rodzaj pojazdów.

Zgodnie z dyspozycjami Zespołu wszystkie inspekcje podjęty działania mające na celu zapewnienie pracy w trybie całodobowym.

Punkty weterynaryjnej kontroli granicznej na przejściu drogowym w Dorohusku oraz w Korczowej funkcjonują w systemie 24/7, natomiast na przejściu drogowym w Hrebennem w systemie 12/7 plus 11 dyżurów nocnych we wrześniu br. Punkt weterynaryjnej kontroli granicznej na przejściu drogowym w Hrebennem będzie mógł działać w pełnym wymiarze czasu tj. 24/7 od dnia 1 października br. po przeszkoleniu nowo zatrudnionych pracowników, o ile stan osobowy urzędowych lekarzy weterynarii i kontrolerów pasz utrzyma się na dotychczasowym poziomie. Na prośbę Zespołu graniczne inspektoraty weterynarii w Dorohusku, Hrebennem i Korczowej zostały wzmocnione kadrowo z innych jednostek organizacyjnych Inspekcji Weterynaryjnej.

Natomiast, jeśli chodzi o możliwość przeniesienia odpraw weterynaryjnych do wyznaczonych punktów w głębi kraju uprzejmie informuję, że kontrole weterynaryjne zwierząt i towarów wymienionych z art. 47 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) (UE) 2017/625 muszą odbywać się w zatwierdzonym punkcie kontroli granicznej (BCP – ang. Border Control Post) na granicy zewnętrznej UE przed dopuszczeniem towaru do obrotu na terenie UE ze względu na potencjalne ryzyko wprowadzenia zwierząt i towarów zagrażających zdrowiu zwierząt i/lub zdrowiu konsumenta. Towar bez potwierdzenia przeprowadzenia kontroli granicznej zgodnie z prawem UE nie ma prawa wyjechać na drogę publiczną. Nie ma gwarancji, że taki towar dotarłby do punktu w głębi UE w celu dokonania kontroli, a nie ma możliwości konwojowania każdej ciężarówki do miejsca kontroli. Graniczny lekarz weterynarii nie ma właściwości rzeczowej ani terytorialnej aby wykonywać kontrole urzędowe poza przejściem granicznym. Ponadto, byłaby to kompletna dezorganizacja systemu kontroli granicznych prowadzonych przez Inspekcję Weterynaryjną, w połączeniu także z kontrolami celnymi.

Jednocześnie, od 19 września 2022 r. graniczna kontrola pasz niezawierających tkanek zwierzęcych, które nie są objęte przepisami art. 47, ust. 1d rozporządzenia 2017/625, w drogowych przejściach granicznych w Dorohusku, Korczowej i Hrebennem odbywa się w oparciu o analizę ryzyka. Pozostałe przesyłki pasz niezawierających tkanek zwierzęcych, w tym materiałów paszowych, nie skontrolowane na granicy zostaną poddane kontroli urzędowej przeprowadzonej przez powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla pierwszego miejsca przeznaczenia przesyłki pasz, wskazanego w towarzyszącej przesyłce dokumentacji.

Całodobowa graniczna kontrola fitosanitarna jest wykonywana od dnia 9 września 2022 r. w drogowych przejściach granicznych w Dorohusku i Hrebennem. Oddział Graniczny Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Korczowej, obsługujący przejście drogowe w Korczowej pracował całodobowo również przed rozpoczęciem konfliktu zbrojnego na Ukrainie. Podkreślić należy jednak, że zgodnie ze zbieranymi danymi dotyczącymi sytuacji na polsko-ukraińskich przejściach granicznych, obowiązek przeprowadzenia granicznej kontroli fitosanitarnej importowanych towarów nie stanowi przyczyny powstawania kolejek, a wolumen takich towarów jest niewielki (kilka procent całości importowanych przesyłek).

W odniesieniu do postulatu przeniesienia granicznej kontroli fitosanitarnej w głąb kraju, należy zauważyć, że zgodnie z prawem obowiązującym w Unii Europejskiej, tego typu kontrole co do zasady wykonuje się w pierwszych punktach kontroli granicznej (PKG), przez które towary przekraczają

zewnętrzną granicę UE. Obecnie wszystkie podlegające granicznej kontroli fitosanitarnej przesyłki pochodzące z Ukrainy są poddawane kontroli fitosanitarnej na bieżąco i nie rozważa się tworzenia odstępstw od generalnej zasady zawartej w rozporządzeniu 2017/625, że kontrola odbywa się w pierwszym PKG.

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych zapewniła funkcjonowanie całodobowych (24/7) odpraw na drogowych przejściach granicznych. Dodatkowo, przepisy dopuszczają możliwość kontroli jakości handlowej importowanych artykułów rolno-spożywczych w wyznaczonych punktach w głębi kraju, w związku z czym zachęcam do kierowania odpraw z przejść granicznych do takich punktów.

Graniczna kontrola sanitarna odbywa się w systemie całodobowym (24/7). Organy graniczne Państwowej Inspekcji Sanitarnej otrzymały wsparcie kadrowe w postaci pracowników oddelegowanych z Powiatowych Stacji Sanitarно-Epidemiologicznych (PSSE). Ponadto, w ramach usprawnienia kontroli istnieje również możliwość przekazania przesyłki towaru do PSSE wewnątrz kraju w celu przeprowadzania kontroli bezpośrednich. W szczególności w przypadku wytypowania przesyłki do pobrania próbek do badań laboratoryjnych (z uwagi na podejrzenie niezgodności), w celu nieblokowania przejścia granicznego, w uzgodnieniu z właściwym urzędem celnym, towar może być przekazywany za zawiadomieniem do państwowego inspektora sanitarnego właściwego ze względu na miejsce złożenia towaru w celu przeprowadzenia kontroli bezpośrednich. Wyjątkiem są kontrole sanitarne wynikające z obowiązujących bezpośrednio przepisów unijnych, które zgodnie z tymi przepisami muszą być przeprowadzone na zewnętrznej granicy UE. Ponadto, przesyłki w tranzycie do innych państw UE lub państw trzecich nie są zgłaszane do granicznej kontroli sanitarnej, a przekazywane przez organy celne do miejsca docelowego przeznaczenia. O ewentualnej kontroli tych produktów decyduje organ właściwy w kraju docelowym importu.

We wszystkich przejściach granicznych na polsko – ukraińskim odcinku granicy państwowej, Straż Graniczna zapewnia pełną obsadę stanowisk kontrolerskich dedykowanych do odprawy pojazdów ciężarowych z jednoczesną możliwością wydelegowania dodatkowych zasobów kadrowych Straży Granicznej w przypadku zaistnienia u wszystkich służb/inspekcji biorących udział w odprawie granicznej podobnych możliwości oraz przy założeniu, że powyższe działania przełożą się na dalsze zwiększenie przepustowości w przejściach granicznych przy uwzględnieniu dostępnej infrastruktury i sprzętu.

Służba Celno-Skarbowa podejmuje działania adekwatne do sytuacji na poszczególnych przejściach granicznych. Działania ukierunkowane są w szczególności na zapewnienie płynnej obsługi podróży przekraczających granicę jak również odpraw celnych przewożonych towarów na kierunku wjazdowym do Polski i wyjazdowym z Polski. Obsada kadrowa poszczególnych przejść granicznych została dostosowana do aktualnego natężenia ruchu panującego na danym przejściu.

Regularnie i systematycznie dokonywane są wizyty studyjne przejść granicznych z udziałem ekspertów Służby Celno-Skarbowej oraz Straży Granicznej, które pozwalają na zebranie bieżących informacji na temat aktualnej sytuacji na granicy, a także pozwalają na szybką reakcję w przypadku zakłóceń płynności odpraw.

Zadanie zapewnienia porządku na drogach krajowych prowadzących do przejść granicznych jest realizowane m.in. jest przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, która odpowiada za sprzątnięcie pasa drogowego oraz ustawia przenośne toalety dla kierowców oczekujących na odprawę.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa kierowcom i porządku publicznego na drogach dojazdowych do przejść granicznych sytuacja jest stale, na bieżąco monitorowana przez wszystkie rodzaje służb policyjnych, również we współpracy ze Strażą Graniczną. Prowadzone jest rozpoznanie pod kątem zagrożeń mogących wystąpić w rejonie przejść granicznych. Ponadto policjanci komórek operacyjnych i patrolowo-interwencyjnych w ramach codziennych dyslokacji służb są zadaniowani pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego w rejonie granicy polsko-ukraińskiej. Drogi dojazdowe do przejść granicznych są objęte stałym nadzorem przez patrole wydziałów ruchu drogowego, które w swoich zadaniach, mają kontrole stanu technicznego pojazdów, trzeźwości kierujących, sprawdzanie legalności przewożonego ładunku. Ponadto zapewniają porządek na drogach dojazdowych do przejść granicznych nie dopuszczając do blokowania skrzyżowań, przejść dla pieszych, dojazdów do posesji, parkingów, stacji paliw. Dbają również o bezpieczeństwo kierujących oczekujących w kolejce poprzez ich edukację na temat noszenia kamizelek odblaskowych, a także innych przepisów ruchu drogowego.

Zapewnienie porządku i bezpieczeństwa kierowców na drogach dojazdowych do przejść granicznych na terytorium Ukrainy pozostaje w gestii władz ukraińskich, jednakże strona polska, dwukrotnie występowała do strony ukraińskiej na drodze dyplomatycznej (noty z 2 oraz 15 września 2022 r.) o zwiększenie porządku i bezpieczeństwa na drogach dojazdowych.

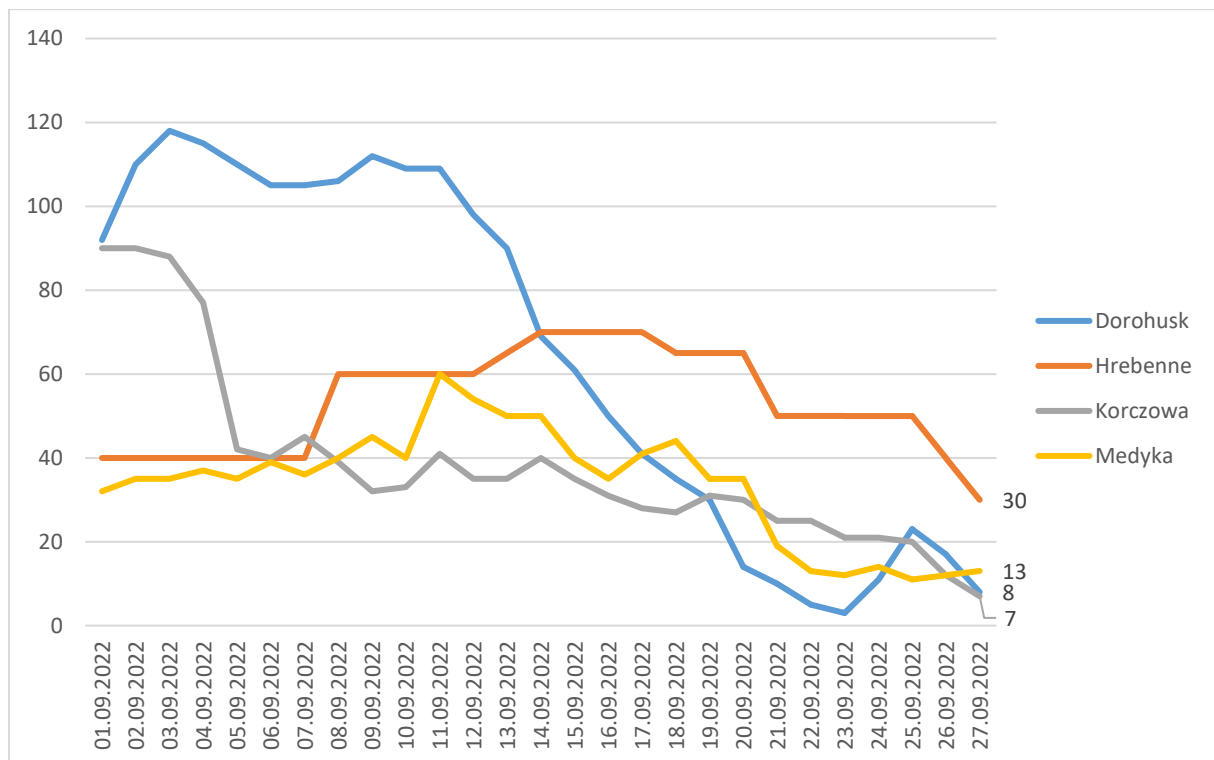
Odnosząc się do kwestii zwiększenia liczby urządzeń do kontroli RTG w przejściach granicznych, pragnę poinformować, że w okresie ostatnich kilku lat następuje sukcesywne doposażanie największych przejść granicznych nowe urządzenia skanujące – stacjonarne i mobilne. Wykorzystywanie nieinwazyjnych urządzeń rentgenowskich od wielu lat stanowi ważny element w procesie kontroli celno-skarbowej. Obecnie we wszystkich przejściach obsługujących drogowy ruch towarowy użytkowane są wielkogabarytowe urządzenia RTG zapewniające sprawną i skuteczną kontrolę.

Wdrażane rozwiązania organizacyjne i infrastrukturalne przyczyniły się do znacznego (ponad 50%) zwiększenia przepustowości przejść granicznych na granicy polsko-ukraińskiej w ruchu towarowym na kierunku wjazdowym do RP, co przedstawia poniżej tabela:

Okres	Średnia liczba odprawionych samochodów ciężarowych na dobę wjazd do RP	Zmiana w porównaniu do średniej z okresu 1-12 czerwca
1-12 czerwca 2022	1 186	-
13-20 czerwca 2022	1 245	5%
21-30 czerwca 2022	1 494	26%
lipiec 2022	1 510	27,3%
sierpień 2022	1 519	28,1%
10-20 września 2022	1 873	57,9%

dane za cały wrzesień są niereprezentatywne ze względu na trwającą w dniach 6-9 września blokadę drogowego przejścia granicznego w Dorohusku

Dzięki wysiłkom polskich służb granicznych odnotowujemy znaczny spadek czasów oczekiwania:

Rysunek 1 Czas oczekiwania na wjazd do RP w godzinach (ruch towarowy)

Znaczący czas oczekiwania pozostaje nadal przed drogowym przejściem granicznym Hrebenne – Rawa Ruska. Polskie służby i inspekcje graniczne dokładają wszelkich starań, aby odprawa w tym przejściu odbywała się płynnie. Regularnie wypełniany jest limit odprawy 300 samochodów ciężarowych na dobę (średnia liczba odpraw we wrześniu na kierunku wjazdowym wynosi 306 pojazdów). Jednakże drogowe przejście graniczne w Hrebennem jest przejściem mniejszym od przejść granicznych w Dorohusku i Korczowej, a ponadto obsługuje również ruchu osobowy w tej samej infrastrukturze, co w istotny sposób uniemożliwia zwiększenie liczby odprawianych pojazdów. Biorąc pod uwagę, że odprawa pojazdów ciężarowych w drogowym przejściu granicznym Dorohusk – Jagodzin odbywa się praktycznie na bieżąco, zwracam się z prośbą do Panów Prezesów o przekazanie przewoźnikom polskim i ukraińskim zachęty do przekierowania pojazdów z mocno obciążonego drogowego przejścia granicznego Hrebenne – Rawa Ruska do innych przejść granicznych, szczególnie do drogowego przejścia granicznego Dorohusk – Jagodzin.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji jest świadome, że celu rozwiązania problemu samochodów ciężarowych oczekujących przed przejściami drogowymi, niezbędne jest kompleksowe podejście do tej kwestii. Pragnę poinformować, że w ramach Zespołu ds. Zintegrowanego Zarządzania Granicą Państwową, któremu przewodniczy Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, prowadzona jest analiza możliwości rozbudowy istniejących przejść granicznych, przede wszystkim na kierunku wyjazdowym z Polski.

5 listopada 2021 r. w MSWiA opracowany został projekt *Koncepcji budowy i rozbudowy terminali odpraw samochodów ciężarowych w drogowych przejściach granicznych*. Inwestycje miałyby zakładać przekształcenie organizacji odpraw w przejściach granicznych z ruchem potokowym w odprawę o charakterze terminalowym, a także zwiększenie liczby miejsc postojowych dla samochodów

ciężarowych oraz utworzenia nowych stanowisk odpraw w przejściach granicznych gdzie odprawa już ma charakter terminalowy. Zgodnie z projektem *Konceptji*, problem kolejek pojazdów przed przejściami granicznymi ma zostać rozwiązany właśnie przez budowę i rozbudowę terminali odpraw pojazdów ciężarowych. W powiązaniu z wdrożeniem systemu awizacji odpraw SATOS pozwoli to na likwidację kolejek pojazdów czekających na odprawę na pasie drogowym. W niektórych przypadkach uzgodniono budowę powiększonych parkingów w miejscach obsługi podróżnych (MOP) położonych jako ostatnie na kierunku wyjazdowym z Polski. Takie rozwiązanie zostało uznane za efektywniejsze niż budowa parkingów buforowych, ponieważ działania zostaną skoncentrowane na zwiększeniu przepustowości przejść granicznych, a nie wyłącznie na poprawie warunków oczekiwania na odprawę.

W celu opracowania szczegółowych rozwiązań, w ramach Zespołu utworzone została grupa robocza do spraw opracowania *Konceptji budowy i rozbudowy terminali odpraw samochodów ciężarowych w drogowych przejściach granicznych*.

Zgodnie z ustaleniami planuje się budowę terminala samochodowego w miejscowości Okopy połączonego funkcjonalnie z drogowym przejściem granicznym w Dorohusku, terminala przed drogowym przejściem granicznym w Hrebennem oraz przekształcenie istniejącego przejścia granicznego w Korczowej w terminal celny. W obu wypadkach pozwoli to na zmianę technologii odprawy granicznej w ruchu towarowym z potokowej, która przy obecnej skali ruchu jest nieefektywna, na odprawę terminalową dającą możliwość zwiększenia liczby odprawianych pojazdów.

Zadanie dotyczące budowy terminala samochodowego w Okopach na chwilę obecną ma opracowaną koncepcję programowo-przestrzenną, która została zatwierdzona przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji i będzie stanowiła podstawę działań w kolejnych latach (pozyskanie gruntów, projektowanie, roboty budowlane).

Natomiast dla zadania dotyczącego budowy terminala samochodowego przed drogowym przejściem granicznym w Hrebennem aktualnie opracowywana jest analiza porównawcza, która będzie podstawą do wskazania jako docelowego jednego z dwóch wariantów lokalizacji terminala. Następnie będzie możliwe przystąpienie do realizacji kolejnych etapów procesu inwestycyjnego.

Wojewoda Podkarpacki na 2022 r. otrzymał 230 tys. na opracowanie koncepcji architektonicznej przebudowy drogowego przejścia granicznego w Korczowej w celu dostosowania istniejącego przejścia w terminal odpraw towarowych.

Takie kompleksowe podejście, obejmujące zarówno działania doraźne, jak i długofalowe przedsięwzięcia inwestycyjne w przejściach granicznych mające na celu zwiększenie ich przepustowości pozwoli na usprawnienie przewozów międzynarodowych przez polsko-ukraińską granicę państwową.

Z poważaniem

Bartosz Grodecki
Podsekretarz Stanu w MSWiA
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

1. Pani Izabela Antos, Podsekretarz Stanu, Zastępca Szefa KPRM (pismo nr BPRM.5070.1.4.2022(2)KG)
2. Pan Rafał Weber, Sekretarz Stanu, Ministerstwo Infrastruktury
3. Pan Rafał Romanowski, Sekretarz Stanu, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
4. Bartosz Zbaraszcuk, Szef Krajowej Administracji Skarbowej
5. Pan Tomasz Praga, Komendant Główny Straży Granicznej
6. Pan Lech Sprawka, Wojewoda Lubelski
7. Pani Ewa Leniart, Wojewoda Podkarpacki